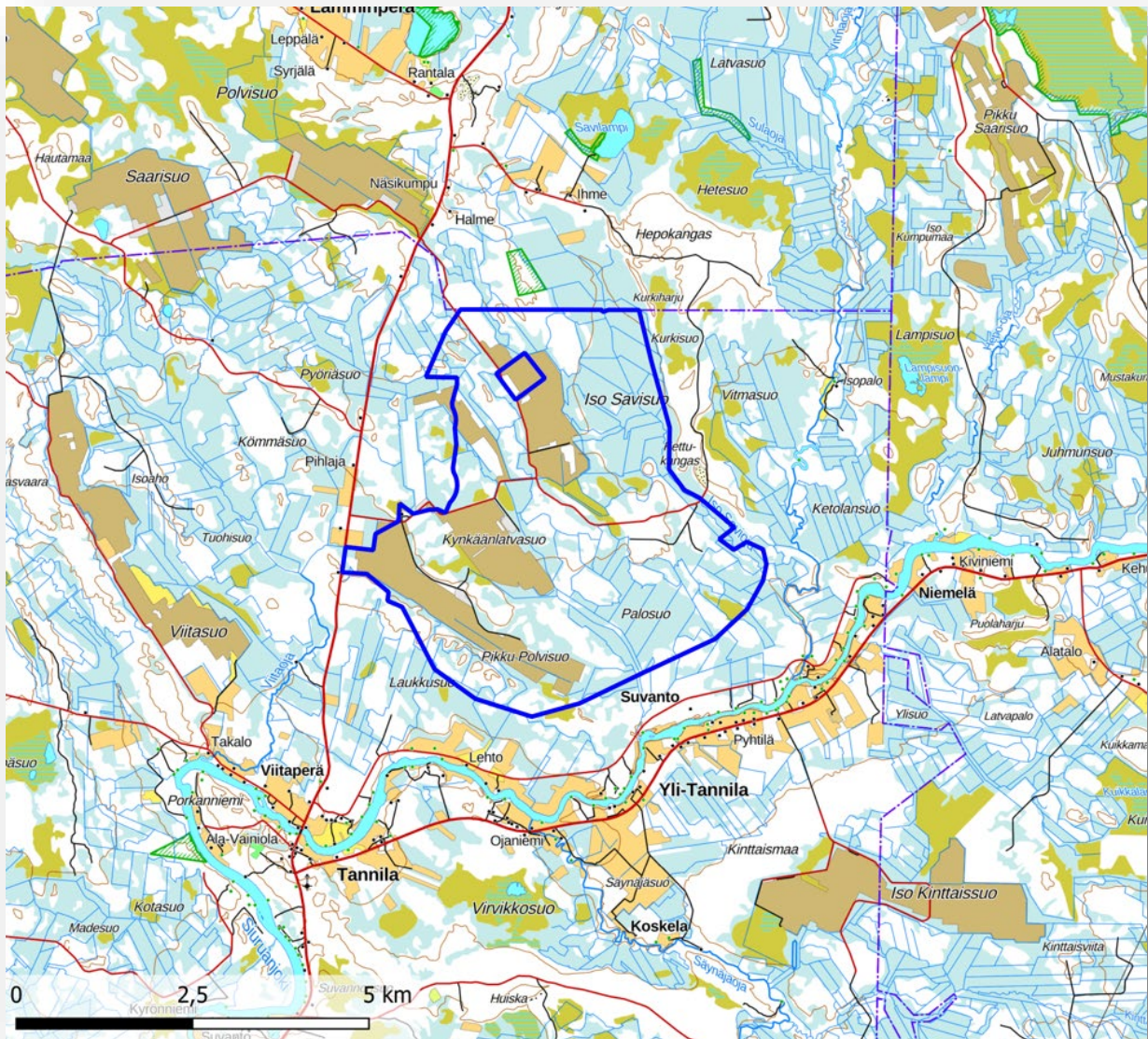

Oulun kaupunki

YLI-IIN KYNKÄÄNSUON TUULI- JA AURINKOVOIMA-ALUEEN OSAYLEISKAAVA

Kaavan laatijan vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelman lausuntoihin sekä mielipiteisiin

Yli-lin Kynkäänsuon tuuli- ja aurinkovoima-alueen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut yleisesti nähtävillä 31.11.2022 – 9.1.2023 välisen ajan.

Seuraavaan on kirjattu lyhennelmät osallistumis- ja arviointisuunnitelman lausunnoista (15 kpl) ja mielipiteistä (1 kpl) sekä kaavan laatijan vastineet.

1. LAUSUNNOT

1. Fintraffic Lennonvarmistus Oy 1.12.2022

Fintrafficin lennonvarmistus antaa ilmailulain 158 § mukaisia lausuntoja lentoesteistä lentoesteluvan hakemista varten. Lausunnossa otetaan kantaa kohteen mahdollisiin vaikutuksiin lentoturvallisuuteen sekä lentoliikenteen sujuvuuteen ja tarvittaessa rajoitetaan kohteen maksimikorkeutta. Lentoliikenteen sujuvuuden arvioinnissa Fintrafficin lennonvarmistus käyttää yhteistyössä Liikenne- ja viestintäministeriön sekä Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin kanssa sovittuja lausuntoperiaatteita ja tarvittaessa rajoittaa esteiden korkeuksia niiden mukaisesti. ArcGIS -muotoinen paikkatietoaineisto lentoesterajoituksista on ladattavissa Fintrafficin verkkosivustolta. Tätä aineistoa käyttämällä voi suunnittelija jo etukäteen arvioida kohteelle mahdollisesti kohdistuvia korkeusrajoituksia.

Kaavan laatijan vastine: *Fintraffic Lennonvarmistukselta pyydetään lentoestelausunto ja Traficomilta haetaan lupa lentoesteen asettamiseen Ilmailulain mukaisesti.*

2. Ilmatieteen laitos 23.12.2022

Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa alueella Yli-lin Kynkäänsuon tuuli- ja aurinkovoima-alueen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.

Kaavan laatijan vastine: *Merkitään tiedoksi.*

3. Liikenne- ja viestintävirasto, Traficom 21.12.2022

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa tulisi ottaa huomioon myös tuulivoimaloiden vaikutukset radiojärjestelmiin. Tuulivoimaloiden on monissa tapauksissa todettu vaikuttaneen TV-vastaanoton laatuun maanpäällisissä TV-lähetysverkoissa.

Tuulivoimaloilla on vaikutuksia myös matkaviestinverkkojen kentänvoimakkuuteen ja signaaliin laatuun. Tutkajärjestelmä vaatii toimiakseen riittävää etäisyyttä tuulivoimaloihin. Radiolinkin toiminta taas edellyttää täysin esteetöntä aluetta lähettimen ja vastaanottimen välillä.

Sähköisen viestinnän palvelut ovat riippuvaisia radiojärjestelmistä. Siksi on tärkeää varmistaa, että TV- ja matkaviestinpalvelut sekä tutkat ja radiolinkit toimivat myös jatkossa riittävän häiriöttömästi. Pienilläkin muutoksilla tuulivoimaloiden sijoittelussa voi olla ratkaiseva merkitys alueen radiojärjestelmien toimintaan. Jo olemassa olevia TV- ja radiolähetysasemia ja raskaita, 200 - 300 metrin korkeisia mastoja ei voida siirtää. Siksi eri osapuolten tulisi tehdä yhteistyötä jo tuulivoimaloiden suunnitteluvaiheessa ja pyrkiä valitsemaan tuulivoimaloiden sijainti niin, ettei häiriötä radiojärjestelmille aiheudu tai että ne ovat poistettavissa.

On suositeltavaa, että tuulivoimahankkeesta vastaavat ovat yhteydessä kaikkiin tiedossa oleviin radiojärjestelmien omistajiin lähialueilla. Riittävänä koordinoitavuutena on pidetty noin 30 kilometriä. Radiopaikannusjärjestelmien ja radiolinkkien käyttäjiä sekä teleoperaattoreita tulisi aina informoida tuulivoimahankkeesta.

Kaavan laatijan vastine: Kaavaprosessin kanssa samanaikaisesti toteutettavassa YVA-menettelyssä selvitetään vaikutukset radiojärjestelmiin.

4. Luonnonvarakeskus, LUKE 7.12.2022

Luonnonvarakeskuksella ei ole lausuttavaa asiasta.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

5. Oijärven paliskunta 9.1.2023

Suunniteltu Kynkäänsuon tuuli- ja aurinkovoima-alue sijoittuu Oijärven paliskuntaan. Oijärven paliskunnan suurin sallittu poroluku on 1300 ja poronomistajia on 51. Paliskunnan poronhoito perustuu luonnonlaitumiin ja porojen vapaaseen laiduntamiseen. Paliskuntaan sijoittuu ennestään Myllykankaan ja Viinamäen rakennetut tuulivoima-alueet sekä luvitettu Isokankaan tuulivoima-alue. Paliskunnan rajalle sijoittuvat Nybyn ja Olhavan tuulivoima-alueet sekä luvitettu Palokankaan tuulivoima-alue. Paliskunnan alueella on myös kaavoitettuna noin 60 voimalan Yli-Olhavan tuulipuistohanke, joka sijoittuu aiemmin mainituista olemassa olevista ja suunnitelluista tuulivoima-alueista sisämaahan päin ja sen myötä keskeisille Oijärven paliskunnan poronhoidon toiminta-alueille. Lisäksi paliskunnan alueelle on suunnitteilla Yli-lin Iso-Rytisuon tuulivoimahanke ja lähelle Kynkäänsuon hankealuetta sijoittuu suunniteltu Tannilan tuulivoimahanke. Paliskunnan alueella ja sen lähi-alueilla on jo rakennettua tuulivoimaa sekä useita suunnitteilla olevia hankkeita. Tämän vuoksi korostamme useiden eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksia, jotka tulee ottaa huomioon. Poronhoidon alueiden riittävyys ja näin ollen poronhoidon harjoittamisen mahdollisuudet sekä jatkuvuus ovat uhattuina. Kaikkien näiden alueiden yhteisvaikutukset muodostuvat poronhoidolle kohtuuttomiksi. Lisäksi paliskunnan alueella on muuta maankäyttöä kuten tehokasta metsätaloutta, viljelyksiä, asutusta, valtatie 4 ja rautatie.

Poronhoidon huomioon ottaminen tuulivoimahankkeissa

Poronhoito on merkittävä ja pitkän historian omaava maankäyttömuoto koko poronhoitoalueella. Poronhoitolaki (848/1990) (PHL) on erityislaki, joka tulee ottaa huomioon poronhoitoalueella toimittaessa. Poronhoitolaki turvaa elinkeinon aseman ja säättää poronhoidolle sen perusedellytyksen, vapaan laidunnusoikeuden (PHL 3 §): ”Poronhoitoa saadaan tässä laissa säädetyin rajoituksin harjoittaa poronhoitoalueella maan omistus- tai hallintaoikeudesta riippumatta.” Se tarkoittaa poroille oikeutta ottaa ravintonsa vapaasti luonnosta, muutamien poikkeuksin. Poronhoitolain 53 §:n mukaan ”suunnitellessaan valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä, valtion viranomaisen on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajan kanssa.”

Voimassa olevan Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan poronhoitoalueen rajaa koskevan merkinnän määräyksen mukaan poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset ja poronhoitoon olennaisesti vaikuttavien alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet. Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavan tuulivoimatuotannon suunnittelun yleisiin suunnittelumääräyksiin on kirjattu, että poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset. Aluetta ei ole osoitettu voimassa olevassa maakuntakaavassa tuulivoimaloiden rakentamiselle soveltuvaksi alueeksi. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavaluonnoksessa Kynkäänsuon suunnittelualue on osoitettu potentiaalisesti tuulivoimaloiden alueeksi (tv-3), joka tietyin reunaehdoin voi soveltua merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Mikäli aluetta ei maakuntakaavassa osoiteta tuulivoimaloiden alueeksi, hanketta ei voi toteuttaa. Myös alueella voimassa olevassa Uuden Oulun yleiskaavassa edellytetään, että poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytykset turvataan suunnittelussa.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL, 132/1999) 39 §:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset. Yleiskaavalla ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Poronhoitajat ovat alueella oikeudenhaltijoita, joille ei saa hankkeen kaavalla aiheuttaa kohtuutonta haittaa. Poronhoito on osa alueen elinkeinoelämää ja erityisesti sivukylillä tärkeä toimeentulon lähde. Poronhoito pitää syrjäisiä seutuja asuttuna ja näin tukee alueiden elinvoimaisuutta. Suunnittelualue on alueen poronhoidolle tärkeää laidun- ja toiminta-aluetta ja poronhoidon turvaaminen hankkeen kaavoituksessa on välttämätöntä.

Kaavan laatijan vastine: Kaavaprosessin kanssa samanaikaisesti toteutettavassa YVA-menettelyssä selvitetään hankkeen vaikutukset sekä lähialueen yhteisvaikutukset poronhoitoon. Maakuntakaava ohjaa yleiskaavan laatimista ja maakuntakaavassa esitetyt merkinnät ja määräykset otetaan huomioon yleiskaavan laadinnassa. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

6. Pohjois-Pohjanmaan museo, arkeologia 5.1.2023

Hankealueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinais- jäänneksiä tai muita arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita. Osallistumis- ja arviointi- suunnitelman mukaan hankkeeseen kuuluu arkeologinen inventointi.

Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole huomautettavaa Oulun Yli-lin Kynkäänsuon tuuli- ja aurinkovoima-alueen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

7. Pohjois-Pohjanmaan museo, kulttuuriympäristö 9.1.2023

Suunnittelualueen läheisyydessä ei sijaitse valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Alueen ja Siuruanjoen eteläpuolelle sijoittuu valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristön kohde (RKY09), Pyramidikattoiset navetat. Kohteesta on etäisyyttä n. 2,6km lähimpään suunniteltuun voimalapaikkaan. Lähimmät maakunnallisesti arvokkaat rakennetun kulttuuriympäristön kohteet (MRKY2015) sijoittuvat Tannilan kylän läheisyyteen, noin 4,5km etäisyydelle lähimmästä suunnitelluista voimalapaikoista. RKY09 kohteilla on maakuntakaavassa suunnittelumääräys, jonka mukaan alueiden käytön suunnittelussa tulee edistää kulttuuriympäristön valtakunnallisten ja maakunnallisten arvojen säilymistä. Yleisissä määräyksissä todetaan, että voimalat tulee sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen ulkopuolelle.

Rakennetun ympäristön osalta huomionarvoisia laadittavia selvityksiä ovat mm. näkemäalueanalyysi, maisematarkastelu ja havainnekuvat, välkemallinnus. YVA-menettelyssä tarkastellaan mm. kulttuuriympäristöä ja vaikutuksia. Museo on ehdottanut, että siinä laadittaisiin maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys, lähi- ja kaukomaisema vaikutuskartta ja otettaisiin huomioon myös mahdolliset paikallisesti merkittävät rakennukset ja pihapiirit. Näillä huomioon suunnitellut selvitykset ovat riittäviä ja niiden pohjalta voidaan arvioida vaikutuksia rakennettuun ympäristöön. Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole muuta huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Kaavan laatijan vastine: Kaavaprosessin kanssa samanaikaisesti toteutettavassa YVA-menettelyssä selvitetään vaikutukset valtakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristön kohteeseen sekä rakennettuun ympäristöön. Kyseisiä vaikutuksia hyödynnetään kaavaa laatiessa.

8. Pohjois-Pohjanmaan liitto 21.12.2022

Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallistunut hankkeen YVA-menettelyn ennakkoneuvotteluun 31.5.2022 ja seurantaryhmän kokoukseen 5.9.2022.

Maakuntakaava muodostaa keskeisen lähtökohdan seudullisten tuulivoimahankkeiden suunnittelulle. Kaavan tavoitteena on tuulivoimarakentamisen kokonaisuuden ohjaaminen ja vaikutusten hallinta koko maakunnan tasolla. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen huomioiminen edellyttää, että kaavan tavoitteet, periaatteet, kaavassa osoitettujen alueiden rajaamisen perusteet ja kaavan suunnittelumääräykset otetaan suunnittelussa huomioon.

Maakuntakaavassa osoitetut tuulivoima-alueet ovat ensisijaisia seudullisten tuulivoima-alueiden sijoittamispaikkoja. Maakuntakaava on kuitenkin luonteeltaan yleispiirteinen alueidenkäytön suunnitelma; siinä esitettyjen tuulivoima-alueiden rajaukset täsmentyvät kuntakaavan yhteydessä laadittavan YVA-menettelyn ja muiden vaikutustarkastelujen perusteella. Maakuntakaavan joustavuudesta johtuen kaavassa osoitettujen alueiden sijaintia ja laajuutta voidaan tarkentaa yksityiskohtaisemmassa kaavassa. Tuulivoimaosayleiskaava ei saa kuitenkaan olla ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa, eikä kaava saa vaikeuttaa maakuntakaavan toteuttamista.

Hankkeen suhde voimassa olevaan maakuntakaavaan

Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.-3. vaihemaakuntakaavat ja Hankikiven ydinvoimamaakuntakaava. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava (2006) on kumoutunut 3. vaihemaakuntakaavan saatua lainvoiman KHO:n päätöksellä 17.1.2022. Voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti maakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävää eli lainvoimaisten maakuntakaavojen osalta vähintään kymmenen voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista.

Kynkäänsuon tuuli- ja aurinkovoimapuiston hankealuetta ei ole osoitettu lainvoimaisissa vaihemaakuntakaavoissa tuulivoimaloiden alueena.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava ja TUULI-hanke

Pohjois-Pohjanmaan liitto on käynnistänyt uuden maakuntakaavaprosessin loppuvuodesta 2021. Yhtenä merkittävänä teemana energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa tarkastellaan maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusia potentiaalisia tuulivoima-alueita ja sähkönsiirtoa maakunnassa TUULI-hankkeen pohjalta (Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla). TUULI-hankkeessa on valmistunut useita tuulivoimatuotantoa ja sijoittamista koskevia taustaselvityksiä kuten linnuston päämuuttoreitin päivitysselvitys, viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvitys, susireviiriselvitys ja sähkönsiirtoselvitys. TUULI-hankkeen sijainninhjausmalli valmistui kesäkuussa 2022 ja sen tulokset ovat olleet vaihemaakuntakaavakartalla ja muissa kaava-asiakirjoissa esitettävän tuulivoimaohjauksen lähtökohtina. Sijainninhjausmallissa seudullisesti merkittävän tuulivoima-alueen alarajana on pidetty yhtenäistä seitsemän neliökilometrin (7 km²) aluetta, jolle mahtuu 7 tai enemmän tuulivoimaloita. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kuulemisaineisto (kaavaluonnos) on ollut nähtävillä 8.8.-23.9.2022. Maakuntakaavan hyväksymiskäsittelyn tavoiteaika on loppuvuonna 2023.

Pohjois-Pohjanmaan TUULI-hankkeessa Kynkäänsuon tuuli- ja aurinkovoimapuiston alue on tunnistettu tuulivoimapotentiaaliseksi alueeksi. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluaineistossa tämä alue on osoitettu uutena potentiaalisena tuulivoimaloiden alueena (tv-3, 512 Kynkäänlatvasuo).

Vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kuulemisen aikana saatu palaute otetaan huomioon, kun maakuntakaava-aineistoa työstetään edelleen kohti maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA 13 §) mukaista viranomaislausuntokierrosta (viranomaiset, kunnat). Tässä vaiheessa vaihemaakuntakaavaan laaditaan myös lisäselvityksiä mm. maakotka-, maisema- ja yhteisvaikutuksista.

Nykyisen oikeuskäytännön mukaan tuulivoimaosayleiskaava voidaan viedä kunnassa hyväksymiskäsittelyyn sen jälkeen, kun maakuntavaltuusto on hyväksynyt energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ja alue on osoitettu maakuntakaavassa seudullisesti merkittävänä tuulivoimaloiden alueena (tv-alue). Maakuntakaavaa tarkempi kuntakaava ei täten joudu odottamaan maakuntakaavan lainvoimaisuutta mahdollisen oikeuskäsittelyn päätteeksi, vaan yleiskaava voidaan hyväksyä, vaikka maakuntakaavan hyväksymispäätöksestä olisi valitettu oikeusasteisiin.

Vaikutusten arviointi

Kynkäänsuon YVA-ohjelmasta annetussa lausunnossaan Pohjois-Pohjanmaan liitto korosti huolellista vaikutusten arviointia vaihemaakuntakaavoissa osoitettuihin suunnittelualueen läheisyydessä sijaitseviin pohjavesialueisiin, laajoihin luonnonsuojelualueisiin ja Natura-alueisiin sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeisiin suoalueisiin. Nämä alueet ovat myös linnustollisesti arvokkaita alueita.

Vaikutusten arvioinnissa on huomioitava erityisesti hankkeen vaikutukset porotalouteen, luonnon ympäristöön, päiväpetolinnustoon ja sähkönsiirron ratkaisuihin. Lähialueella on vireillä paljon uusia tuulivoimahankkeita, joiden kaikki yhteisvaikutukset on arvioitava huolellisesti. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksessa on yleisiä suunnittelumääräyksiä, jotka korostavat hanketoimijoiden yhteistyön tarpeellisuutta sekä tuuli- että aurinkovoimahankkeiden sähkönsiirron osalta, jotta yhteisvaikutukset jäisivät mahdollisimman pieniksi.

Kaavan laatijan vastine: Kaavaprosessin kanssa samanaikaisesti toteutettavassa YVA-menettelyssä selvitetään vaikutukset mm. pohjavesiin, suojelualueisiin, luontokohteisiin, linnustoon ja porotalouteen sekä yhteisvaikutuksia tarvittavilta osin. Kyseisiä vaikutuksia hyödynnetään kaavaa laatiessa. Kynkäänsuon tuuli- ja aurinkovoima-alueen osayleiskaavassa huomioidaan Pohjois-Pohjanmaan energia-ilmastovaihemaakuntakaava. Mikäli osayleiskaava tulee hyväksymisvaiheessa sisältämään 7 tai isomman tuulivoimalamäärän, osayleiskaavaa ei tulla hyväksymään ennen kuin maakuntakaava on hyväksytty.

9. Suomen Erillisverkot 30.12.2022

Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

10. Telia Finland Oyj 8.12.2022

Telia Finland Oyj:llä (Telia) ei ole hankkeesta huomautettavaa, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

11. Väylävirasto 30.11.2022

Väylävirastolla rautatiealueiden osalta ei ole lausuttavaa, sillä kaavamuuotos ei vaikuta rata-alueisiin. Tiealueista vastaa ELY-keskus.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

12. Suomen metsäkeskus 9.1.2023

Suunnitelmassa on huomioitu hyvin eri osapuolien osallistuminen. Selvitysten ja vaikutusten arvioinnin osalta on tarkoitus tukeutua yva-menettelyn materiaaleihin.

Metsäkeskus esittää huomioitavaksi seuraavat näkökohdat, jotka on esitetty myös Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle annetussa lausunnossa Neova Oy:n Oulun Yli-lissä sijaitsevasta Kynkäänsuon tuuli- ja aurinkovoimapuiston YVA-ohjelmasta.

Vaikutusten arviointi ja siihen liittyvät selvitykset

Voimaloiden sijoittelun ja sähkönsiirtovaihtoehtojen tarkastelussa sekä metsä- ja luontovaikutusten arvioinnissa on käytettävissä Suomen metsäkeskuksen hallinnoimaa metsä- ja luontotietoa mm. tietoa metsälain määrittelemien erityisen arvokkaista elinympäristöistä. Tieto on saatavissa avoimena metsätietona.

Tietoa hyödynnettäessä on syytä tiedostaa, että Metsäkeskus päivittää avoimessa metsä- ja luontotiedossa esitettäviä metsälain 10§ -kohteita ja muuta luontotietoa jatkuvasti. Metsälain 10§ -kohteiden osalta niiden rajaukset ovat voineet muuttua metsälain ja sen soveltamisohjeiden muuttuessa. Avoin metsä- ja luontotieto löytyy osoitteesta: <https://www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto>

Hankkeessa rakentamista kohdistuu metsätalousmaahan, jota poistuu kokonaan metsätaloustyöstä aiheuttaen metsäkatoa. Lisäksi rakentamisen yhteydessä joudutaan poistamaan puustoa väliaikaisesti kuljetusten ja tarvikkeiden varastoinnin vuoksi. Metsätaloustyöstä kokonaan ja väliaikaisesti poistuva maapinta-ala tulee selvittää ja arvioida keinoja, joilla menetys voidaan minimoida. Tuulivoimarakentamisen vaikutus metsätalouden hiilinielun pienenemiseen tulee myös selvittää ja arvioida keinoja, joilla menetystä voidaan korvata.

Voimaloiden sijoittelun ja sähkönsiirtovaihtoehtojen tarkastelussa sekä rakentamisen ohjauksessa maa-aineksen ottamisen ja vesien poisjohtamisen osalta on arvioitava toiminnan vaikutukset metsätalouteen.

Kaavoituksen vaikutukset metsälainsäädännön toimeenpanoon

Kaavoituksen osalta Metsäkeskus muistuttaa, että Metsälaki (1093/1996) asettaa metsien hoidolle ja käytölle vähimmäisvaatimukset. Vähimmäisvaatimuksissa säädetään muun muassa puun korjuusta, metsän uudistamisesta ja metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisesta.

Metsälakia sovelletaan vain yleiskaavan maa- ja metsätalouteen ja virkistyskäyttöön osoitetuilla alueilla. Yleiskaavan muilla alueilla metsälaki ei ole voimassa. Metsälaki velvoittaa noudattamaan myös luonnonsuojelulain (1096/1996), vesilain (587/2011), ympäristönsuojelulain (527/2014) ja muinaismuistolain (295/1963) säädöksiä.

Kun metsälakia ei sovelleta, vaikuttaa se myös muiden metsäntäyttöä ohjaavien lakien voimassaoloon, kuten kestävän metsätalouden määräaikaiseen rahoituslakiin (34/2015) (Kemera) ja lakiin metsätuhojen torjunnasta (1087/2013) (metsätuholaki).

Metsälain 10§ kohteet ja Luonnonsuojelulain 49§ kohteet tulee huomioida arvioinnin ja kaavan tausta-aineistoina maankäyttöä suunniteltaessa (esimerkiksi kaavaselostuksen liitekarttana), mutta niitä ei tarvitse/tule esittää erillisinä merkintöinä kaavassa, koska eliölajien esiintymis- ja elinalueet muuttuvat ajassa ja kaavakartalle merkittynä tieto ei näin ollen ole ajantasaista.

Kaavan laatijan vastine: Hankkeen rakentamiseen, toiminnanaikaiseen ja purkamiseen liittyvät vaikutukset selvitetään YVA-menettelyssä. Kyseisiä vaikutuksia hyödynnetään kaavaa laatiessa. Metsälain 10§ kohteet ja Luonnonsuojelulain 49§ kohteet huomioidaan arvioinnin ja kaavan tausta-aineistoina.

13. Paliskuntain yhdistys 9.1.2023

Suunnittelualue sijoittuu Oijärven paliskunnan alueelle, paliskunnan kaakkoisosaan. Oijärven paliskunnan suurin sallittu eloporomäärä on 1300 ja paliskunnassa on 51 poronomistajaa. Hanke sijoittuu lähelle Ikosen ja Kollajan paliskuntien rajoja ja molempien paliskuntien poroja, etenkin Ikosen poroja, laiduntaa hankealueella ja sen läheisyydessä. Paliskuntien rajoilla ei ole esteitä. Ikosen paliskunnan suurin sallittu eloporomäärä on 500 ja poronomistajia on 31. Kollajassa vastaavat luvut ovat 1100 ja 71. Paliskuntien poronhoito perustuu luonnonlaitumiin ja porojen vapaaseen laiduntamiseen laidunkiertonsa mukaisesti.

Oijärven paliskunnassa on jo tuulivoimatuotantoa ja sen alueelle ja siihen rajautuen on parhaillaan lukusia laajoja tuulivoimahankkeita sekä tuuli- ja aurinkovoimahankkeita selvittävänä ja voimajohto- hankkeita suunnitteilla. Lisäksi paliskunnan alueella on turvetuotantoa, viljelyksiä, vt 4 ja rautatie. Paliskunnalla on erittäin suuri huoli elinkeinonsa alueiden riittävydestä ja sen jatkuvuudesta.

Poronhoidon huomioon ottaminen tuulivoimahankkeissa

Poronhoito on merkittävä ja pitkän historian omaava maankäyttömuoto koko poronhoitoalueella. Poronhoitolaki (848/1990) (PHL) on erityislaki, joka tulee ottaa huomioon poronhoitoalueella toimittaessa. Poronhoitolaki turvaa elinkeinon aseman ja säätää poronhoidolle sen perusedellytyksen, vapaan laidunnusoikeuden (PHL 3 §): ”Poronhoitoa saadaan tässä laissa säädetyin rajoituksin harjoittaa poronhoitoalueella maan omistus- tai hallintaoikeudesta riippumatta.” Se tarkoittaa poroille oikeutta ottaa ravintonsa vapaasti luonnosta, muutamien poikkeuksin. Poronhoitolain 53 §:n mukaan ”suunnitellessaan valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä, valtion viranomaisen on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajan kanssa.”

Voimassa olevan Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan poronhoitoalueen rajaa koskevan merkinnän määräys kuuluu: Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet, kuten erotus- ja ruokinta- paikat sekä pyyntiaidat. Valtion maiden käytön osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan kanssa. Kaavan suunnittelualue sijoittuu osittain valtion maille, joten siitä tulee neuvotella PHL ja maa- kuntakaavan mukaisesti. Maakuntakaavassa on myös osoitettu poronhoidon kannalta erityisen tärkeitä kohteita, mutta niitä ei sijoitu kaavan suunnittelualueelle. Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavan tuulivoimatuotannon suunnittelun yleisiin suunnittelumääräyksiin on kirjattu, että poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset. Aluetta ei ole osoitettu voimassa olevassa maakuntakaavassa tuulivoimaloiden rakentamiselle soveltuvaksi alueeksi. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaa- kuntakaavan kaavaluonnoksessa Kynkänsuon suunnittelualuealue on osoitettu potentiaalisesti tuuli- voimaloiden alueeksi (tv-3), joka tietyin reunaehdoin voi soveltua merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Mikäli aluetta ei maakuntakaavassa osoiteta tuulivoimaloiden alueeksi, hanketta ei voi toteuttaa. Myös alueella voimassa olevassa Uuden Oulun yleiskaavassa edellytetään, että poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytykset turvataan suunnittelussa.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL, 132/1999) 39 §:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset. Yleiskaavalla ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Poronhoito on osa alueen elinkeinoelämää ja etenkin sivukylillä tärkeä toimeentulon lähde ja asuttuna pitävä. Poronhoitajat ovat alueella oikeudenhaltijoita, joille ei saa hankkeen kaavalla aiheuttaa kohtuutonta haittaa. Suunnittelualue on tärkeää poronhoidon laidun- ja toiminta- aluetta ja poronhoidon turvaaminen hankkeen kaavoituksessa on välttämätöntä.

Vaikutukset poronhoidolle

Poronhoito on ekstensiivinen maankäyttömuoto, jonka kannattavuus perustuu laajoihin laidunalueisiin ja porojen luontaisen laidunkierroon mukaiseen vapaaseen laiduntamiseen. Paliskunnan toiminnalliseen ympäristöön kuuluvat erilaiset laidunalueet (mm. kesä, talvi, rykimä, vasoma), ja niille siirtymiseen käytettävät alueet, sekä paliskunnan poronhoidon toiminta-alueet ja infrastruktuuri (mm. kuljetusreitit, erotusaidat, kämpät, laidunkiertäidat ym.). Paliskunnan toiminta on suunnitelmallista elinkeinon harjoittamista. Kaikki paliskunnan alueelle tuleva uusi toiminta vaikuttaa poronhoitoon, sillä paliskunta eri osineen on yhtenäinen toimintaympäristö. Eri alueiden merkityksen suuruus vaihtelee paliskunnan sisällä.

Tuulivoimahanke aiheuttaa suoria ja epäsuoria laidunmenetyksiä Oijärven paliskunnalle. Hanke sijoittuu paliskunnan tärkeille syys- ja talvilaidunalueille. Porojen kevätlaidunkierto kulkee alueen kautta ja osa poroista jää vasomaan hankealueelle. Osa alueesta on siis vasoma-aluetta ja alueen lähelle sijoittuu myös kesälaitumia. Alueen porot käsitellään hankealueelta pohjoiseen sijoittuvassa Hepokankaan aidassa tai alueelle tarpeen mukaan pystytettävissä siirtoaidoissa. Useiden pohjoismaisten tutkimusten mukaan porot välttävät ihmistoiminnan aiheuttamaa häiriötä, ja ovat sille herkkiä etenkin kevättalvella, vasoma-aikana ja sen jälkeen pienten vassojen kanssa (Skarin & Åhman 2014, Skarin ym. 2015, Skarin ym. 2018, Skarin ym. 2021). Etenkin Ruotsissa on tutkittu poronhoidolle aiheutuvia vaikutuksia tuulivoiman osalta. Skarinin ym. (2015) mukaan vasomaisa- kana porovaatimet välttivät tuulipuistoja niiden rakentamisaikana jopa 3,5 km päähän alueesta. Porojen laidunalueen välttämistä ilmeni sekä elinpiirin valinnan tasolla, että elinpiirin sisällä tapahtuvalla laitumen valinnan tasolla. Porot myös lakkasivat käyttämästä tai käyttivät vähemmän tuulipuistojen läheisistä vakiintuneista kulkureiteistään ja liikkuvat nopeammin alueen poikki, mikä kielii stressistä (Skarin ym. 2015). Tuulivoiman aiheuttama häiriö (melu ja liike) porojen laiduntamiselle vasoma-aikana on todettu myös pysyvän hankkeiden toiminnan aikana (Skarin ym. 2018). Tällöin aiheutuu välillisiä laidunmenetyksiä laajemmalla alueella kuin itse hankealue. Mikäli laidunresurssi esimerkiksi kulumisen vuoksi vähenee alueelta ja alue muuttuu rauhattomaksi, on mahdollista, että porot eivät pysy alueella myöskään syksyllä ja syystalvella. Tämä johtaa siihen, että poronhoito tulee järjestää alueella uudelleen, mikä vaatii työtä ja mahdollisesti uusia poronhoidon rakenteita. Tutkimuksen mukaan tuulivoimatuotanto yhdessä muun maankäytön kanssa vaikutti negatiivisesti porojen ja poronhoidon optimaaliseen laidunten käyttöön talvella ja muun muassa porokolarit ja petovahingot lisääntyivät (Skarin ym. 2021).

Laidunten vähentyessä, pirstoutuessa ja käytettävyyden heiketessä muuten, porojen laidunnuspaine lisääntyy muilla alueilla ja laitumet kuluvat epätasaisesti. Tämä voi johtaa siihen, että porojen teurastuotto (vasaprocentti) alenee, teuraspainot alenevat ja porotalouden lihantuotto kärsii. Toisaalta poroja voidaan joutua ottamaan lisäruokinnan piiriin entistä aiemmin, jos ne pyrkivät lähemmään normaaleilta laidunalueiltaan pois tai jos ne eivät saa tarpeeksi ravintoa kuluneilta laidunalueilta. Aikaistunut lisäruokinta tarkoittaa lisäkustannuksia ja elinkeinon kannattavuuden heikkenemistä edelleen. Hanke voi aiheuttaa porojen siirtymisen alueille, missä ne aiheuttavat haittaa esimerkiksi viljelyksille tai vakitukselle asutukselle. Tämä on poronhoitolaissa kiellettyä, joten paliskunnalle aiheutuu lisätyötä ja kustannuksia porojen siirtämisestä, vahinkojen estämisestä ja korvaamisesta. Lisäksi aiheutuu ristiriitoja asukkaiden kanssa. Porojen tulee laiduntaa oman paliskunnan alueella. Useat tuulivoimahankkeet alueella voivat vaikuttaa siihen, etteivät ne pysy alueella vaan niitä joudutaan hakemaan naapuripaliskunnista ja poronhoitoalueen ulkopuolelta. Rauhallisilta laidunalueilta vilkkaille päteille johtavat tiet, jotka pidetään talvellakin auki, johdattavat porot suuremman kolaririskin alueille. Tuottava porokarja heikkenee ja vähenee, mitä porokolareista saatava korvaus ei kata.

Kynkäänsuon hankealue sijoittuu paliskunnan tärkeän erotusaitapaikan, Hepokankaan viereen. Erotusaitapaikat rakennetaan yleensä sinne, missä porot perinteisesti luontaisesti kokoontuvat ja missä ne saadaan kustannustehokkaasti aitaan. Hepokankaan erotusaita-alueen tärkeydestä kertoo se, että paliskunnassa ei yleensä ole käytössä kiinteitä aita paikkoja vaan poroja käsitellään siirtoaidoissa. Porojen erotusaitaan vieviä kuljetusreittejä sijoittuu hankealueelle. Poroja ei voida kuljettaa tokkana mistä tahansa, vaan porojen luontainen kulku ja alueen maasto, sekä alueen rauhallisuus ja muu maankäyttö vaikuttavat siihen, miten sitä voidaan toteuttaa. Mikäli hanke vaikeuttaa tai estää porojen kuljettamisen aitaan, aiheutuu paliskunnalle ylimääräisiä kustannuksia. Mikäli poroja ei saada kuljetettua aitaan tai mikäli porot eivät enää kokoonnu aidan lähialueille aita jää kokonaan pois käytöstä.

Kaikkia aurinkovoimatuotannon vaikutuksia poronhoidolle ei vielä tiedetä, sillä nyt suunnitellut Kynkäänsuon ja Tannilan hankkeet ovat ensimmäisiä poronhoitoalueella, eikä toiminnasta ole kokemuksia. Aurinkovoimaloiden alue on kuitenkin kokonaisuudessaan suora ja pitkäikäisyydessään myös pysyvä laidunmenetys poronhoidolle. Myös aurinkovoimaloiden aluetta suunnitellaan poikittain porojen kuljetusreitille. Alue tullaan aitaamaan. Porojen kuljetus alueen kautta estyy, mikä haittaa Hepokankaan erotusaitapaikan toimintaa. Aidatut alueet myös ohjaavat porojen laidunkiertoa ja poronhoitoalueella on useita ikäviä esimerkkejä niiden välillisistä vaikutuksista esim. porokolareiden suureen kasvuun lähialueen tiestöllä tai rautateillä. Aidattujen alueiden lähialueet poikkeuksetta myös kuluvat, kun ne ohjaavat eläinten ja ihmisten kulkua.

Myös hankkeeseen liittyvä voimajohto vähentää ja pirstoo laitumia, vaikuttaa porojen laidunnukseen ja voi vaikeuttaa poronhoitotöitä. Aurinkovoimaloiden alle voidaan tarvita soraa tai muuta maa-ainesta, samoin kuin tuulivoimaloiden perustuksiin. Maa-ainesten ottaminen poronhoitoalueelta lisää poronhoidon laidunmenetyksiä, mikä myös on yksi energiantuotannon kumulatiivisista vaikutuksista.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, OAS

Kaavassa on selvítettävä sen vaikutukset niin laajasti kuin niitä arvioidaan olevan. Poronhoitoon kohdistuvat vaikutukset aiotaan arvioida YVA:n yhteydessä. Selvityksen nykytilankuvauksen, vaikutusten arvioinnin ja haittojen estämis- ja lieventämiskeinojen sekä vaikutusten seurannan kartoituksen tulee olla asianmukainen ja riittävä. Se tulee toteuttaa eri menetelmiä yhdistäen ja yhteistyössä alueen paliskuntien kanssa. Selvityksessä on syytä kiinnittää erityistä huomiota yhteisvaikutusten arviointiin kaikkien Oijärven paliskunnan toiminta-alueella ja lähialueella käynnissä olevien hankkeiden kanssa.

Oijärven, Kollajan ja Ikosen paliskunta ja Paliskuntain yhdistys on merkitty OAS:ssa kaavan osalliseksi. Paliskunnat tulee osallistaa selvityksiin, neuvotteluihin, seurantaryhmiin ja yleisötilaisuuksiin. Paliskunnilta ja yhdistykseltä tulee pyytää kaavan eri vaiheissa lausunnot. Hanke sijoittuu osittain valtion maille. Oijärven paliskunnan kanssa tulee käydä hankkeesta poronhoitolain 53 §:n mukaiset neuvottelut. Myös muiden kaavaneuvotteluiden käyminen on suositeltavaa ja vaikei kaava sijoituisikaan valtion maille. Osayleiskaavan aikana voidaan neuvotella paliskunnan kanssa esimerkiksi hankkeen voimaloiden, tiestön ja voimajohdon sijoittamisesta ja poronhoidon toiminnan turvaamisesta. Paliskunnan kanssa käytävät neuvottelut on kirjattu osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, kaavan ehdotusvaiheeseen. Jo kaavaluonnoksen sisällöstä tulisi neuvotella samalla kun neuvotellaan YVA-menettelyyn liittyen.

Oijärven paliskunta katsoo, että hanke ei ole tällaisenaan toteutettavissa poronhoidon näkökulmasta ilman, että se vaarantaisi poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytyksiä. Paliskunta vas-

tustaa hanketta. Paliskuntain yhdistys yhtyy näkemykseen. Hankkeesta aiheutuisi tällaisenaan kohtuutonta haittaa paliskunnan poronhoidolle. Myös useiden paliskunnan alueelle suunniteltujen hankkeiden yhteisvaikutus olisi kohtuuton.

Alueen maakunta- ja yleiskaavasta tulee määräyksiä, jotka YVA-lain ja poronhoitolain kanssa edellyttävät erityistä poronhoidon huomioon ottamista suunnittelussa ja sen toimintaedellytysten turvaamisesta. YVA-menettelyssä tulee arvioida asianmukaisesti poronhoitoon kohdistuvat vaikutukset. Hankkeessa on välttämätön tarve yhteisvaikutusten arvioinnille paliskunnan alueelle suunniteltujen muiden tuulipuistojen, aurinkovoima-alueiden ja voimajohtojen vaikutuksista.

Tuuli- ja aurinkovoimapuiston rakentamisesta ja toiminnasta aiheutuvat haitat tulee estää ja lieventää sekä kompensoida haittaa kärsiville paliskunnille täysimääräisesti. Näistä tulee sopia ennen kaavan valmistumista. Myös yhteisvaikutusten estämiseksi tulee toteuttaa keinoja. YVA- ja kaavamenettelyiden aikana tulee neuvotella paliskunnan kanssa PHL 53 §:n mukaisesti.

Kaavan laatijan vastine: Kaavaprosessin kanssa samanaikaisesti toteutettavassa YVA-menettelyssä selvitetään hankkeen vaikutukset sekä lähialueen yhteisvaikutukset poronhoitoon. Maakuntakaava ohjaa yleiskaavan laatimista ja maakuntakaavassa esitetty merkinnät ja määräykset otetaan huomioon yleiskaavan laadinnassa. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Kaavaprosessin aikana järjestetään PHL 53 §:n mukainen neuvottelu.

14. Fingrid Oyj 9.1.2023

Fingridillä ei ole lausuttavaa YVA-ohjelmasta tai osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Lausumme mielellämme jatkossa hankkeen eri vaiheista, tietojen ja liityntäratkaisun tarkentuessa. Muistutamme myös siitä, että kannattaa tehdä yhteistyötä muiden tuulivoimatoimijoiden kanssa liityntöjä suunnitellessa. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

15. Metsähallitus 9.1.2023

Suojeluun varatut alueet

Laadittavan osayleiskaavan alueella sijaitsee Metsähallituksen hallinnassa oleva kiinteistö 564-424-27-5 Metsosavioja, joka on merkitty maakuntakaavassa merkinnällä luonnonsuojelualue. Kyseisen alue tullaan perustamaan luonnonsuojelualueeksi ja Metsähallituksen näkemyksen mukaan tämä kannattaa huomioida jo kaavoitusvaiheessa ja rajata kyseinen suojeluun varattu alue laadittavan kaavan ulkopuolelle.

Muinaismuisto ja kulttuuriperintökohteet

Suunnittelualueen muinaismuistokohteet ja muut kulttuuriperintökohteet on huomioitava osana mahdollista suunnitteluprosessia.

Laadittavat selvitykset ja arvioitavat vaikutukset

Metsähallitus lausuu laajemmin Kynkäänsuon tuuli- ja aurinkovoimahankkeen vaikutuksista ja tehtävistä selvityksistä kaavaprosessin kanssa rinnakkain kulkevassa hankkeen YVA-menettelyssä ja siihen liittyvässä YVA-ohjelman lausunnossaan MH 4247/2022.

Kaavan laatijan vastine: Kiinteistö 27-5 Metsosavioja rajataan kaava-alueesta pois. Muinaismuistokohteet ja kulttuuriperintökohteet huomioidaan YVA- ja kaavaprosessissa.

2. MIELIPITEET

1. Mielipide

Omistan hankealueen pohjoisosassa kiinteistön, joka on siis naapurikunnan alueella. Olen osallistunut hankkeen tiedotus- ja keskustelutilaisuuteen etäyhteydellä 13.12.2022 ja esitin kysymyksen tuulivoimalan terveysvaikutuksista. Esitin myös pelkoni siitä, että kaksi pohjoisinta tuulivoimalaa ovat niin lähellä, että kotirauha rikkoutuu.

Olen lukenut hankkeen YVA-menettelyn arviointiohjelman ja siinä pisti silmään etenkin kaksi asiaa. Ensinnäkin suhtautuminen luontoon on vähättelevä esim. ei kannata sudenkorentoja kartoittaa tai on nähty yhdet ilveksen jäljet! Toiseksi lähteitä on lueteltu pitkä lista, mutta niihin ei tekstissä viitata. Ympäristökasvatuksen perusarvo on rakkausluontoon. Viitteet on oltava tieteellisessä tutkimuksessa ja jopa peruskoululaisten töissä olen sitä vaatinut. Tannilan tiedotus- ja keskustelutilaisuudessa vanhempi mies toi esille sen, että Kynkäänsuo on lintujen muuttoreitillä, lavat pyörivät lintujen muuttokorkeudella ja toimii myös levähdyspaikkana.

Tätä mielipidettä varten olen hakenut tietoa eri lähteistä mm. annetuista linkeistä. Tuulivoimalan meluhaittatutkimuksissa melu on todettu yhtä haitalliseksi kuin liikenteen melu, mutta kun tällä alueella ei ole kaupunkiin verrattavaa liikennemelua niin nämä tuulivoimalat tuovat Kynkäänsuon alueelle aivan uuden häiriötilanteen. Törmäsin jopa maantärinään, jota tuulivoimala aiheuttaa. Valtioneuvosto on asettanut v. 2015 melulle desibelirajat, mutta desibelejä ei voi etukäteen mitata.

Kannakseni voimalavaihtoehtoista tällä elämäkokemuksellani on muotoutunut vaihtoehto, että ei rakenneta Kynkäänsuolle yhtään tuulivoimalaa eikä myöskään aurinkovoimala-aluetta. Voin vaatia kuntalaisena tätä, sillä omistan myös kiinteistön (Selkämaa) nykyisen Oulun alueella. Kaa-voitetusta hankealueesta tulisi naapuriini voimalaitosalue, jonka toiminnan tavoitteena on saada voittoa. En halua sellaista naapuria!

Suomen perustuslain 2 luku 10. pykälä: "Jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu" ja 20. pykälä: "Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon." Ympäristönsuojelulaki 27.6.2014 kertoo mm. että lain tarkoitus on ehkäistä pilaantumista ja sen vaaraa, ehkäistä ja vähentää päästöjä sekä poistaa pilaantumisesta aiheutuvia haittoja ja torjua ympäristövahinkoja.

Kaavan laatijan vastine: Tuulivoimaloista aiheutuvat melu, välke- ja maisema sekä muut ihmisiin kohdistuvat vaikutukset, mukaan lukien selvitetään ja arvioidaan YVA-menettelyssä ja kaavaprosessin aikana.

Kokkolassa 10.3.2025

Projektipäällikkö
Pekka Kujala

